

Совхозтар парткомнара отчуоттуулар

УРДУК КӨРДӨБҮЛ—
СИТИҢИИ МЭКТИЭТЭ

тыбзтын специалисттарын от-
чууттара көрүлүүбүттөр.

С ОВХОЗ КОММУНИСТА-
РЫН уонсай партийнай
муһинаар итихэри сэргэ шир-
тийнай комитет, сьахталы тэ-
риэтэлэр үлэлэригэр баар итэ-
хэстэргэ, ситэ быһаарылла илик
бешпурустарга ураты болгомото
түбүлүннэ.

Көнники сыйларга совхозка сүлгү минтиптин сайманырыгыга, минтиптин ылылар бородуукта-лары элбегинге уонна соротуон-калааһыны улаатыннарарыгыга, ва-бах үлэ мытыллыбыт буюлары-ны, хавааһыстыба атын сүрүн салаатыгар—сир өңөгүттүгар улахан хаалыны таһарыллыбыт. Совхоз туорактаах культуралар, хортуоппуй, төрдүгөр астаахтар минималарын бытаанын сунуһу-ниг септөөтүк төлөрөр эрэри, сый ахсын эрэйиллэр үүнүүтү кыйан ылат. Ол курдук, быыл гектар ахсытан баара суо-да 5,1 центнер бурдук, 49,8 цен-тнер хортуоппуй, 16,7 центнер турнепс хомуйудуна. Ити бы-даанынмытыналар быдан кыра. Сир өңөрүү агротехниката-быстар намынах, аналаах тек-ника кыйан туһаныллыбат, ми-неральный уонна органический уорудуулар ситэтэ суох туһа-ныллылар. Суолта бизрбэттэн 300-чэка гектар ойуур бааһы-наа аһаан солотон баран хэ-

оно сүл устат тууяныдлыбак-
ка сытар. Үүнүү намыһарыт-
тан совхоз бу пятилеткага тую-
рахтаах культураларга уонна
хортуонуйга государственова ула-
хан нистөөх иһэр. Сыл ахсын
наары көтөүү, күһүнгү хорү-
түү былааннара төлөрүлүбакка
хаалаллар, бурдук оттуу охсул-
лар, оно эбии сорох сирдэргэ
сүтэ хомулүбакка сүөһүгэ сир-
тиллэр, тобистириллэр. Бу ула-
хан хаалыттан чугастаары
сылларга тахсар, сир оҕоһуу-
тугар суодта бизэр, аһазин-ми-
нээн үлэллэр уолдаснытын ту-
һунан ичиньахха коммунистар
М. Е. Васильев, И. Н. Амме-
сов, ты хаһааймыбытын
управлениетын кылаабынай аґ-
ронома В. Ф. Ермолаев уо. д. а
спэрдөөх медьүүру тууордул-
лар.

Б ОЛБОНТО СИТЭ уурзу-
ла, көрдөвүл күүсэ ту-
горуудла шийн бийр хаалмылаах
учаастагынн техниканы туһа-
нынн буолар. Оройуон атын сов-
хостарыгар тэҥнээтэххэ, эрп-
никтөр бөлүлэригэр сөптөөх ах-
сааннаах араас мааркалаах
трактордаахтар, автомобиллар-
даахтар, тыйа хаһааймстыбаты-
гар туттуулар араас массын-
налардаахтар. Ол ыһын баран
малына техниканы туһанын көрф-
биринна адыһын намыһах, бы-
лаан сыл ахсын ыраарынап то-

Холобоор, бичүүлэгчид, оросоос диксингээр илэрхийлж, өөрөөр хэлбэл, үндсэндээ итгэж, бишрэхгүйн аргаар үйлдвэрлэл, ажлаа явуулж байгаа нь гол зөвлөгөө юм. Холбооны гишүүдийнх нь үзсэнээр, Холбоор, бичүүлэгчид, оросоос диксингээр илэрхийлж, өөрөөр хэлбэл, үндсэндээ итгэж, бишрэхгүйн аргаар үйлдвэрлэл, ажлаа явуулж байгаа нь гол зөвлөгөө юм.

инэр, трактордары, автомобил-
дары алдыгтыг-кээлэтин элбик
эбилээ турар. Иккиннинэн, со-
хоз салалтата механизаторска
кадрдары бөлөмнөөһининэн б
лааннаахтык дьарыктамат. О
дэ иһин билигин баар 81 тракт
торга баара-суора 64 тракто
рист, 42 автомобилга 35 шо
фер үлэлиир. Кэники икк
сылга барыта 10-ча эрэ тракт
торист уонна шофер бөлөмнөн
Ити үрдүнэн совхозка 30-ча ме
ханизатор бэйэлэрин идэлэри
нэн үлэһэбэккэ сылдьаллар
Үсүһүнэн, механизатордар идэ-
лэрин үрдэтингэ бөлбөмтө уу-
руллубакка көлө. Түмүгөр сов-
хоз былааннаах хаһаайыста
баннай үлэлэрин толорууга ула-
хан ыарахаттары көрсөр. Иһин
китин манньк быһыылар хаты
тамнаттара наада дигэ эттилэ
коммунисттар М. Г. Алексеев,
М. Г. Павлов уо. д. а.

Билигийн 'СОВХОЗ' произ-
водствыггар орто звено
галтайр кадрдар, специалисттар
бынаарар оруулзаахтар. Кэники
сылларга совхозка бу етүнэе
эзкэ үлэлэр дытыллыбыттарын
үрдүнөн билигин дабаны итэбэс
бынарас аыйада суох. Мунуыах-
ка тыл этээччилэр совхоз киби
ирелениета Холгодо куруутуу
аалар, балаалнарын уонна эбэ-
ээтэлистибэлэрин толорбот буол-
бутугар тоһоболоон тохтообутта-
ка түбөспиччэ буолбатах. Манна
управляющей коммунист А. Д.
Алексеев дьону кытта ситэтэ
суох үлэллэр, фермаларга, зве-
ноларга, специалисттарга сыһтөөх
көрдөбүлү түрүөрбат, учуоту-от-
уотутунаһы тупсарыыга дьлеси-
иллиниэни бөрүрөтүүтэ, эиши-
кэниэни үрдэтингэ эрэйиллэрин
курдук ирдэбиллээхтик, инициа-
тивалаахтык үлэлзөбөт. Комму-
нистар Л. Н. Харитонова, М. Г.
Лавлов уо. д. а. колхозтар уонна
совхозтар орто сүһүөх подразде-
леннеларын салайыыга быһач-
чы үлэллэр тахсар тыа хаһаайыс-
лыбатын специалисттарын көбү-
үүр дыһааллар тустарынан СССР
УК уонна ССРС Министрдарын
Советын уураахтарынан сибэс-
ээн орто звено кадрдарын сүү-
рдэрдэһинигэ, аттаран туруоруу-
а совхоз парткома иниикитин
эйэтин үлэтин салгыы тупсара-
ыгар өттүлэр.

ПАРТИЙНАЙ КОМИТЕТ
 биир сүрүн итгэлхинэй
 ыла сирин үлэһитэрин, ордук
 дэр ытчатты, нигэр үлэһин ситэ-
 э суох дьарыктанара буолар
 арком даһаны, сьахтаады пар-
 тийнай тэрилтэлэр даһаны мун-
 ьахтарыгар политической-маас-
 абай үлэ боппуруоскара хам-
 ын өрө дьүүлэһинилэр. Идео-
 логическай үлэбэ комплекснай-
 ын сьыһыаннаһы туһунан
 СКП райкомун алтты пленумун
 ураада батчаанга дьэра биир
 а сьахтаады тэрилтэбэ көрүл-
 үбэтөх. Дьону нигэр-өйдөтөр
 тэ ситэтэ суох туруоруллар
 ьарда сьаналамьат сирдэригэр
 ьорх дьоннор, ордук үлэһинир
 ьахаттар өттүлэригэр общест-
 веннай бэрээдэги куруубайды-
 ьини, ьар буруйдары өгөрүү
 үбэтэлэрэ салланан таһаа-
 ьыла тураллар. Бу боппуруоска
 СКП райкомун даһаны

дараны септоох түмүгү оңосто
илик. Партийнай тэриштэ кэлэр
өтүгүр идеянай-иятар үлэнэн
күннэтэ былааннаахтык дьарык-
таныахуаах.

ЫЧЧАТ — СОВХОЗКА улахан күүс. Комсомолцтар үсгыммыттан иккилэрэ производстаага быһаччы кытаабылар. Кинилэртөн аһардара сүүһү иитинтигэр үлэллэр. Манаар үүт 79 бырыһыана, иитиллэр ыччат сүүһү 70 бырыһыана, бэлэмнэнэр от аһылык эмнэ итиччэтэ — комсомолцтар уонна ыччаттар илиилэригэр. Ити партийнай тэриэтэ комсомолу салайыытын төрдүттөн тупсарарын, бу дымалаага ордук болломтолоохтук сыһыаннаһарын эрайар. Оттон ааспыт өттүгэр бу үлэ албэх итэҕэстэрдээкэлбитин коммунистар партийнай мунньахха сонго бэллэтээтиллэр. Партком инициатива комсомолга инициативалаах өдөр коммунистар тардыллан үлөлээбиннэрин сыахтаагы тэриэтэлэри быһаччы сылдыһыларын ситриһэхтээх.

Совхоз коммунистарын уопса' партийнай мунньагар ССКП ра' комун бастакы секретара И. П. Листиков кыттыһы ылла уонна:

ЫЛ ӨТТӨ.

Информационнай отчуоту
дүүллэһин деловойдук, үрдүк
тордүүлээхтик барда. Мунһах-
та биһир санаанан белиэтэммити
турдук, тэрийэр уонна нитэр үл
тэрэстэрин туоратыга сорунуу-
лаахтык ылыстарына, сүрүт
сүүбү производство хаалан иһэр
салааларыгар быраахтарына, Эри-
тик Эристин аатынан совхоз
партийнай комитета ССКП XXV
съездинэн, партия Киин Комите-
тын Пленумнарынан туруорул-
лубут сорукары ситиһинилээхтик
быһаарыыга толору дьовурдаах.

Райсовет исполкома отчитуется

ОДЬУЛУУН. Манца райсовет б
сполкомун үлэтин туһунан от
уоту исполком председателин
олбуйааччы А. Е. Филиппов
үрүрүдэ.

Тийл элжит дьон, райсовет нс-
олгома сүнийүн сөптөөх үлэ-
и мыйшын бэллэгтэн туран, т
бүлэлэктэри тупсарыма бах-
ылар мичырылары олоххо й
иллэрингэ үлэни тэрийнэ нэ-
иллэктэргэ ситэтэ суох мыйыл-
арын критикадаатылар. Итин-
э холобур быһымынан Дьа-

● *Политической, экономической үөрэх*
НӨДЬҮҮСТЭЭХ БУЛАРЫГАР ДЬУДУАЛЛАР

Субуруускай аатынан совхоз и
Болтонгоогобу отделениетын д
омсомольскай тэриэтэтэ быйыл- л
ы юбилей...

...саяах сэтгэл санааг хамгаалж, улс төр, эдийн засаг, соёл, гэрээний үерхтээнийг тэрээнийг, эрхтэн садалаата, Пропагандис-
арь аттаран туруорууга, кин-
ер бэлэмнүүлээрйгэр болдмто
ыллата ууруулар. Истээччлэри
гүмэрдээний, бэйэ билиитин
рдэний туһунаа бонпууостар
рдэ бйһаарыллан бастакы за-
ятмелар садаланыууларйгар ба-
лта болон буолбуттаа

ай бошпуруостара» дигэн оскуо-
аа учууталлар, детсад уонна
интернат үлэһиттэрэ хабыллан
эрт көхтөөхтүк үөрээн эрэл-
эр. Магистр пропагандиһынан
рдүк үөрэхтэх учууталыкыс
идия Дмитриевна Степанова
нанан үлэлиир. Заниיתелар
олдьоммут көмүрүгөр былаан-
ахтык ыытыллар буоланнар.

Ыччат наставнига

Карл Маркс аатынан сов
Бахсытаады отделинеты
Марфа Ильинична Местинко
(снимокка) туһунан дьон-с
иһирэх тылынан кэспинал
блнн бийыл үрүг илгэни да
иччи ыыр туһугар уон сэт
ылын үлэлиир. Ити уһун аз
гэ муһуһумут баай оһу
рто оскуоланы бүтэрэн фери
лэлиин кэлэр эдэркээн дьон
о биэрэргэ кыһаһар, кыһа
гэ олоххо-дьаһахха, үлэһ-ха
таска коммунистическай
ылан холобурун көрдөрөр. Д
ти иһин киһини «Кэскил» ф
ма старшайынан, ыччат наса
иһынан аяаһыттыһа.

Крестьянско-колхозной культуры.
Коммунистической үлэ уда
ига, сельсовет депутата М.
Местникова юбилейдаах сэл у
бир ийыгар хас бирдин ф
оажнай ынадын ахсыттан 19
ны килограмм үтү мабы
ити былаанга көрүүлүбүттүз
ээр чизипэрин кэригнэн ү
дук. Ферма үрдүнэ
хас бирдин ынахтан үтү ыла
1491-дин килограмна тэгисең
П. Оношников фотота.

ома отчуоттуур
ыла курдук улахан, элбэх
линийэлээх бөлүөлөккө баа
ык суогуу, баалына уон
чта дыһэлэрэ кыараҕастары
лектро-уот линиятын остуол
ара эргэрэн сууллар кутта
аммыттарын, телефон мөлтө
үк үлөһириин ыйдылар. Ма
ын итэҕастары туоратымга ор
уоннааҕы Совет исполко
альскэй Советтар исполкоми
ыгар сөптөөх ырдэбили туру
ара наадатын бэллэтээтилэр.
Е. НАЖЕНКИНА.

экономической үерэх
ЫГАР ДЬУЛУҢАЛЛАР

стээччилэр активнайдык сы
раллар, сипилии бэлэмнэ
эр.

«Сайдыыһаах социализм Ко
тутуцията» дээн оскуола
пропагандиһынан ССКП чили
а, учууталыһа Анна Гавриль
а Слепцова аһамыта. Маһ
3 комсомолед уонна ыччат
ыһымыта. Билиги дойдубут
ар саға Төрүт Сокуону олох
иллэриинэн сибээстээн Конст
уцияны диригиник ырытан үө
нигэ сүтүн болғомто уурул
тинтэн ураты комсомолед
онна ыччаттар экономика
үөрэхтээһин оскуолаларынан
ыһымыттар.

Комсомольская политическ
өрөһү чин билиини ылар
производства үрдүк көрдөрү
эри сипилингэ уонна оёону
нигэ мунутуур кедьүүстээх
эрикэргэ соруктаахтар.

Н. СОЛОВЬЕВ.

БИНИГИ усулуобуйабыты-
гар адыс ый устата эда-
рийан турар кыдааннаах кы-
лын общественнай сүөһү кысты-
гын тэрийиңгэ үгүс ыарахаттары
үөскэтэр. Кыһыгы кылгас
күннэргэ сүөһү уулатым, но-
һуому таһаарым, эбни аһылыгы
балаһыны уонна оту кыллари
— сүөһүттэр үгүс күүстэрин-
гүдэхтэрин ылар ыарахан үлэ-
лэр.

Ол үлэлэри чопчотун, сүөһү
иниитин сайыннары сүрүн
хайысхатынан интенсификация-
лаанын салтым кэпсэтин, биһи-
ги совхозтарбыт бары фермалары-
гар прогрессивнай технологияны
олохтоһун, сүөһү инитинин
ыарахан үлэлэрин толору меха-
низациялааһын буолаллар.

Итинник этэн туран, билигин
биһиги совхозтарбытыгар баар
балаһыныаба тохтуубу баа-
рыллар.

Быыл оройуон общественнай
сүөһүтэ 108 хотонунан кыстаан
туран. Итинэн толору механизаци-
ялаах үс эрэ хотон баар. Онтон
атын хотоннорго, уулатынны
ахсыбатаах механизация сүө-
һүн кэриэтэ. Оройуон үрдүнэн
быылгы кыстыкка 6401 ынах
сүөһү ойбонтон уулуур.

Ынары ыабын—ордук уусу-
уонна өппиэттөөх операция. Бу
бөһүрүөһү быһаарыттан бө-
дүүкүсүлэ төһө элбиктэ уонна
хаачыстыбатын үрдэтинэ, үлэ
огоруутуота тутулуктаахтар. Би-
лигин биһиги 42 манньык фер-
маларбытыттан сыччах түөрт эрэ
хотонго АД-100 ынар аппараттар
үлэтиллэр.

Көстөрүн курдук, оройуон
фермаларыгар сүөһү ыарахан
үлэлэрин механизациялааһын ту-
руга олус мөлөх. Оройуон 324
манньыксытыттан 80 бырыһыан-
нара хотон бары үлэлэрин илии-
лэринэн толоруллар. Ииньэ гы-
нан биһирдиги манньыксыт баа-
суода 15-тич, 17-тин эрэ ынары
көрөр кыахтаах. Ол да иһин от-
делениеларга манньыксыттар
тиийбэттэриттэн сайын ахсын
общественнай ынаар ынах чип-
ларин кэриэтэ подсоска дээн аат-
таан ыаммакка бейдэ кытылла-
ра мөлдөөх буолбатах.

ФЕРМА МЕХАНИЗАЦИЯТЫГАР—КИЭГ СУОЛУ

Быстах ыарахаттар уонна улахан хаалыы

Хас отделение ахсын саас са-
былыкка көһүү сааһа, күһүн
кыстыкка кириин кэмигэр үлэбит
илин тиийбэтэ. Үлэни-хамнаһын
улаханнык атахтыыр. Оттон, со-
циологтар аарыларынан, чугас-
таабы 10—15 сылларга мате-
риальной производство өйгөтүгэр
үлэлиир киһи ахсаана сөччөлөөх
эбиллэбэтэ сабараланар. Оччо-
го сыллата ахсаан өттүнэн эбиллэ
туран сүөһүнү инитинин толору
хааччыларга ханньык кыахтары
туһанабыт?

Эпиэтэ биһир: сүөһү инитинин
ыарахан үлэлэрин толору меха-
низациялааһын.

Дыһинэн, оройуонга уулатар,
ноһуому таһар установкалары,
ынар аппараттары туһанар буол-
буттун 20-тэн тахса сүл буолла.
Бу үлэ бастаан сараланнарын
утаа таптылыбыт ынар установ-
калар, кормоцехтар тэриллэрэ,
рабочай блоктара үгүс сирдэргэ
кэмигэр өрөмүөннээн испэккэ
ыһыллан-торуллан суох буоллу-
лар. Оһоорор икки-үс сыллаа-
быта олоххо кирибит хотоннор
механизациялара куһаан кө-
рүүттэн-истинтэн, дыһаммат
буолууттан урууһалланналар.
Холобур, ыраата барбакка, Кара
Маркс аатынан совхоз Кулаады-
маттаабы хотонун механизациятын
ылаарын. Бу хотон механизаци-
ятын 1976 сыллаахха ПМК
коллектива таһыта. Барыта 8
тыһ. солкуобайлаах үлэ оһоһу-
лубута. 120 метр уһунаах ууну
хаачыдыр линия, 10x18 квад-
ратнай метр пэннээх кормоцех
таһылыбыта, 400 сүөһүгэ боло-
һунэн уулатар установка туруу-
руллубута. Хотон механизацията
сөтинини саһатыгар олоһуу бү-
пүтэ. Ол эрэри 150 метр уста-
лаах электропровод көстүбөккэ,
электрическэй уот холбоһмокко
хаалбыта, саһа установкалар ба-
рабиеркаларга мытыллыбатара.

Оттон билигин ити хотон меха-
низациятын эргиллэн көрөр буол-
лаахха, урукку оһоһулубуттар
бүтүннүү кэриэтэ урууһаллам-
мыттар. Ол курдук, хотон таһы-
гар баар тас водопровод трактор-
дарынан үлгү тэбиһтириллэбит,
хаачыдыр насостар суох буол-
буттар, вентиляци, араас кран-
нары уһулан ылыттар. Манньык
быһымы эһиз бу совхоз «Ты-
һымыччалаах» хотонугар таһыта.

Оһон хотоннору механизация-
лааһын сытан сүл ахсын туп-
саран, кэпсэтин иһэрибит оһонугар
төттөрү барабыт. Билигин хотону
механизациялааһынга балаһы-
ныа 50-с сыллардаабы таһы-
мытыгар турар.

Быыл биһиги совхозтарбыт
хотоннорун механизациялааһын-
га «Сельхозтехника» ПМК-тын
С. С. Коркин маастардаах биһир
эвентэ тэриллибитэ да күттөө-
нөх үлэни ыппата. Оройуон
үрдүнэн көрүлүбүт былаан 40
бырыһыана эрэ олоххо кириде.
Бу сүрүн биричининтэн от-
делениелар салалталара хотону
механизациялааһын звенолары
тэрийбэтхтэрэ буолар.

Сүөһү ыарахан үлэлэрин меха-
низациялааһын атахтыыр биһир
сүрүн биричининэн биһиги
совхозтарбыт тутар хотоннорун
хаачыстыбата уонна бырайыага
көрдөбүлгэ эппиэттээбэттэрэ бу-
лар. Билигин Эрилик Эристин
аатынан совхозка үгүс хотоннор
хөллөөс истиннэлээхтэр, орто-
гар тулааһыннардаахтар, муоста-
ларын анна ноһуомунан туолар,
ииньэ гынан сааскытын олус уу-
тулар. Манньык хотоннорго меха-
низация ханньык баһарар көрү-
гүн киллэрин улахан ыарахат-
тардаах.

Хомойуох иһин, адыс айда-
нынан, үп-ас бөһөнү аймаан ту-
ран, олоххо киллэрибит механизаци-
ялаах хотоннорбут идэтибит

циялаах хотоннорбут идэтибит
дьоннор суох буоланнар
кэмйгэр үлэлиитиллэбэттэр.

Отделениелар ахсын хотон меха-
низациятын үлэлэтөр наладчик-
тар, оператордар тиийбэттэр. Ол
түмүгэр сорох сирдэргэ хотон
механизацията олох дараһы үлэ-
лээн көрбөккө урууһалланар.
Эрилик Эристин аатынан совхоз
Уордатаабы ферматыгар адыһах
сыллаабыта оһоһулубут комп-
лекснай механизация тэриллэрэ
биһир да күн үлэлээбөккэ ыһы-
лан хаалдылар. Оһон таһылы-
быт уулатар, ынар установкалар,
ТСН транспортердар, ТВК-80
оту тарһатар тэриллэр ханна да
тиийбэттэрин билигин ким да
билбэт. Оттон ити быдан инити-
тэн үлэни кирибит Төлөй Дири-
гин хотонун механизацията ти-
гиндичи үлэлиир. Манна сылын
ахсын наладчик В. И. Хоһотанов
механизация тэриллэрин үтүө
сүөбастаахтык өрөмүөннээн иһэр.

Быыл Одьулууннаабы СКТУ
үһүс сылын наладчиктары, опе-
ратордары, электрисктэри баһам-
нээн таһаарар. Ол эрэри миһэ-
лэргэ бу кадрдар олохсуһан үлэ-
лээбэттэр. Кинилэри үгүсүк
атын үлэни анымаллар.

Фермаларга механизацияны
киллэрин, биллэн турар, электри-
ческэй энергиянан хааччылыны-
ны кытта сибээстээх. Сүөһү

таһа көрдөххө, биһиги оройуон-
мут усулуобуйатыгар биһирдиги
условнай төбөһө 0,5—0,6 кило-
ватт холбоһуулар кыамта, оттон
ууну сылытыага, өттүнүүгэ уон-
на вентиляцияда кытта электри-
ческэй энергия туһаныллар буол-
лаһына 1,5 киловатт наада. Би-
лигин биһиги Якутскайдаабы
ГРЭС уотунан туһанар буолбут-
путунан механизация бөһүрүөһа
ити өттүнэн эһиз кыаалыан соһ.

Сүөһү уулуур уутун аһал то-
һоһот оһоһуулаах турбалар ус-
тун хаачыдыр установкалары
туруоруу, дороһхой аһылыгы тар-
һатар, эһиз аһылыгы — хардан
оту, бурдук отун, хомойу, дуу-
һаны наарга тутан буһарар, ы-
тарытар, кальцинированнэны да
ынар механизированнай кормо-
цехтары олохтоһун, ноһуому
ыраастыыр дельта-скрепернэй
установкалары, транспортердары
огорууу, ынар массыналары кил-
лэрин биһиги фермаларбытыгар
толору олохтоһон кыахтаахтар.
Ол эрэри хаһаайыстыбаларга бу
бөһүрүөс быһаарылыбатын
атын биричининтэн механизаци-
яны киллэрин инженердэр, мо-
ханиктар дьыалалара эрэ буола-
рын курдук сыһа өйдөөһүн
буолар. Дыһинэн, бу — бүт-
түмүмүт дьыалата.

Мин бу кэпсээбит суоһарбын
производства олохтоһун сүөһү
инитинтэн ылааллар бөдүүк-
суйаны залпа элбэтингэ уонна
хөрөмнүүн сарбыһыага, сүөһү
инитинин културатын тупса-
рыта биллэр-көстөр хамсааһы-
ны таһаарыах этэ.

В. ПОИСЕЕВ,
тыа хаһаайыстыбатын
управлениетын инженерэ.

РЕДАКЦИЯТТАН. Тыа хаһаайыстыбатын управлениетын
инженерэ Василий Иннокентьевич Поисеев бу суругар сүөһү
инитинин ыарахан үлэлэрин механизациялааһын туһунан
бөһүмүһаах, улахан бөһүрүөһү көтөбөр.

Биһиги редакциябыт оройуон совхозтарын салайааччыла-
ра, стелениелар управлюущайдара, специалистара уонна
бары сүөһүттэрэ бу бөһүрүөһа хаһыатынан кизг испэ-
тинини тэнитэллэригэр ыгылар.

Биллэн турар, биһиги фермаларбытыгар кэлим механизаци-
я олус бытааннык кириэр, үгүс быһаарылла илин бөһү-
рүөстөр бааллар. Оһон суругу тула испэстии, дьүүлэһин
араас ерүттээхтик, кизгик ытыллара эрийиллэр.

БҮГҮН—ЭНЕРГЕТИК КҮНЭ

УЗБЕКСКОЙ ССР, Чирчакской ГЭС бастагы агрегата үлэ-
тэ киллэрииттэн (1970 сүл ахсынныттан) 6 миллиартан та-
хса киловатт чаас энергияны өһөрдө. Станция бэйэтин тутуу-
гугар тахсыбыт ороскуоту толору сапта. 600 тыһыынча кило-
ватт уопсай кыаһталлаах киһи түөрт агрегаттара Орто Азия
уонна Казахстан холбоһуктаах энергетическэй системаларын
эргимтэтигэр киридилэр.

Хайа хапчааныгар баар электростанция—Чирчик 18 ГЭС-
тэрииттэн саамай бөдөһнөрө. Киһи 180 метр үрдүктээх быһыта
1 миллиард кубометрдаах искусственной муораны үөскөттэ
Ташкентскай уобалас уонна собуруу Казахстан хлопко-
һаах плантацияларын уунан хааччылар, уонунан тыһыынча
эктар курааһы сирдэри туһаба таһаарар кыабы биэрэр.

Снимок: Чирчакской ГЭС уопсай көстүүтэ.

Г. Пул фотога. ССТА фотохрониката.

ЭһИЭХЭ СҮӨҺҮ КЫСТЫГА ХАЙДАБЫЙ?

ОННУБУТУН БУЛЛУБУТ

Кыстыкка кириэргэ кэдэйтэ-
тэн ылан баран, билигин он-
нубутун буллубут. Сүөһү-ас уон-
сай туруга куһаһана суох.

Кыстык икки ыйын түмүгүнэн
отделениелар социалистическэй
уоталаһымыларыгар бастаан Кы-
һыл знамяны ылыһыт. Бу ах-
сынны ыйга борооску өлүүтэ
тахсыбата.

Оту фермаларга график бы-
һытынан тиийэн иһэбит. Ону
таһынан ыаллы Мугудай от-
делениетыгар Таатта сүннүттэн
оту тиийиңгэ үс «Беларустаах»
звенону тэрийдибит. Звеново-
дунан оһыттаах тракторист Е. В.
Дьяковскай аһамыта Киһилэр
бөһөһөһүгэ туругунан Лыбын-
тах уонна Төлөй Диригин фер-
маларыгар 48 тонна оту сүө-
кэстилэр.

Эбни аһылык Урэх Күөрэ, То-
нүргэстээх, Кулаадыма уонна
Куула Күөл фермаларыгар ба-
риллэр. Сууккага ортотунан 20-
лиг кг комбикорм көөннөрбө-
түн снэтибит. Бу күннэргэ То-
нүргэстээххэ соломоһу, сиилэһи
кырбыһар РС-5 агрегаты таһан
бүтэридибит. Ити үлэлээһингэ
эбни аһылык Дьабыһа эргик

Фермаларга өссө кэдэйдик ба-
рыллыһа.

Алтынныга Урэх Күөрэ
элбэх борооску көһүнүнэн элбү-
тэ. Онуоха быһаарылаах дьы-
һаһы тутта ылыһыт.

Фермалар ахсын борооскулар-
га искусственной үүт иһэрдэ-
лэр. Кыстык ылдарыгар ткане-
вай препарат график быһамыт-
пан барыллан иһэр.

Баччаанга дьэри дуһаны
эбни аһылык быһытынан ту-
һана илиһит. Биричиннэте —
аһардас дуһаны аһтарар трак-
торбыт суоһа. Көмөһө көһнөх-
тээх ПМК-тын бульдозера аһ-
дыаммыт сураһа эрэ иһиллэр.

Үүт ыамы туруга фермалар-
га куһаһана суох. Манньыкыт-
тар социалистическэй уотала-
һымыларыгар Христина Степа-
новна Дьяковскай старнайдаах
Кулаадыма ферматын коллекти-
ва бастаан иһэр.

С. МАТВЕЕВ,

Карл Маркс аатынан совхоз
Одьулууннаабы отделениетын
управляющайа.

ХАРДАРЫТА КӨМӨЛӨСҮҮЭН

Сыдаһнар ытырымыларын
өһөһө Субуруускай аатынан
совхоз Болтоһотоһу отделениа-
тын салыһаты ыаллы Хатылы
стелениетын сүөһүттэригэр
эһаах Наммара үрөһиттэн оту
иһэйгэ быһаарыһа.

Бу көмөһү комму-
нистическэй үлэ ударнига сов-
хоз бастык тракториһа Николай
Гаврильевич Сленцов баста-
һан саһаһаата. Киһи 20-тэн та-
хса сүл трактор рулугар оһорон
үгүс кыһардаһаах кыстыктарга
бар-дьонугар көмөлөһүтэ. Киһи
манньык кэһиһир.

— Мин отделение эдэр трак-
ториһа Дмитрий Ефремовы
кытары биһир кэһилэ устата Ха-
тылы отделениетын фермалары-
гар 4 көстөөх Наммара үрөһит-
тэн от таһаһа. Былааммыт бы-
һытынан күһнэ биһирдиги рейс-
огоруоһааһыт. Биһиги итиник
таһынан аһыах холуктааһыта
биһир ДТ-75 тракторы өрөмүөн-
нээн Хатылыга биһирдибит.

А. НОВГОРОДОВ,
биригэһиһир.

Индекс 60849. Газета выходит по вторникам, четвергам и субботам на якутском языке. Якутской АССР, районного Совета народных депутатов